

Con Bướm Vàng

Trang Y Hạ

Lớn tuổi - nằm ngòì vô ra thui thui một mình cũng buồn! Mọi mớ dọn dẹp việc nhà cũng chẳng có bao nhiêu. Mở máy đọc sách báo trên computer, rồi viết văn, mần thơ hoài cũng chán! Xoay vòng vòng có chừng đó việc, riết rồi cũng ngao ngán mớ đời!

Tui gọi điện rủ lão bạn thi sĩ đi vô Golden Gate Park ở đường số 9 thả bộ thì thắm với cây cỏ, hít thở chút không khí trong lành và chụp hình... Tui hẹn gặp nhau ở đường số: 6 blvd Geary. Sở dĩ gặp chỗ này là vì nơi góc đường có một cái tiệm chuyên bán gà rán Kentucky. Tui không thích món gà rán thơm lừng nổi tiếng khắp năm châu này cho lắm. Nhưng lão bạn lại thèm, thèm thì cứ mua mà thưởng thức, bịnh chi mà cứ, tự do mà! Lão hấn mua xong, hai thằng già cuốc bộ chừng năm lốc đường là chui vô "Golden Gate Park"... (Đường số 6, có chuyến xe bus số 44 chạy ngang qua công viên, nếu chán đi bộ thì cứ việc nhảy tốt lên xe bus ngòì, khỏe re bà rề)!

Đây không phải là lần đầu tui với lão bạn thi sĩ vô rừng, đã có nhiều lần đi chơi chung... Dân sống tại San Francisco vô khu rừng bảo tồn không phải mua vé. Rừng quốc gia không khác chi rừng nguyên sinh: có ao hồ, có suối chảy, có nhiều loại cây cỏ thụ cao to, có nhiều loại bông hoa, có nhiều loại chim sóc, thực vật trên khắp thế giới được gom về trồng cho mọi người nghiên cứu. Mỗi loại cây, mỗi loại hoa đều có bảng ghi tên tuổi và xuất xứ. Lần nào hẹn đi chơi tui cũng đem theo chừng... bốn năm lon bia Budweiser trong ba-lô để hai thằng già uống lai rai tìm ý thơ...thần.

Vô Golden Gate Park. Tui và lão hấn tìm chỗ vắng vẻ bày chút thức ăn. Mấy lon bia đem theo thì lấy giấy bọc lại để khỏi bị Police phạt. Ăn uống xong, lon giấy thu gom lại bỏ vô cái thùng rác. Sau đó thoải đi dạo khắp các ngã rừng: chụp hình, hoặc nghe chim hót... Chim có đủ loại: Chim trắng, chim đen, chim vàng, chim nâu. Chim dài, chim ngắn, chim nhỏ, chim vừa, chim bự bự - đều có đủ cả - tha hồ ngắm chim. Rất tiếc là không được... sờ chim. Ở trong Golden Gate Park có nhiều nơi để thưởng lãm dành cho từng lứa tuổi, trai thanh gái lịch, kể cả những đôi tân hôn họ cũng dẫn nhau vô chụp hình.

Bữa nay lão bạn không muốn vô rừng bảo tồn. Lão hấn muốn dẫn tui vô cái viện, gọi là "Viện Thực Động Vật Nhiệt Đới" tọa lạc ngay trong công viên. Vé vô cửa: ba mươi lăm Mỹ kim! Tui vô cùng lo lắng vì không đủ tiền, dù có đủ tiền đi chẳng nữa cũng không vô xem, bởi già khụ rồi đâu cần phải nghiên cứu mấy cái (ôn nhiệt) mần chi cho nhức đầu. Sinh ra và lớn lên từ miền Nam Việt Nam, thời học sinh cũng đã học qua môn "sinh vật học". Nhưng lão bạn nói:

- Có "member"! Mỗi member có quyền dẫn theo một người. Vậy thì không đi cũng phí, đi xem cho biết với người ta – bảo, bảo, tồn, tồn cái giống chi?

Vậy là tui đồng ý đi, ngu gì mà không đi, "Free mà"! (Miễn phí mà)! Hôm nay người vô xem hơi đông, khung cảnh thật náo nhiệt có thể là do cận lễ "Thanksgiving Day" dân chúng rỗi rảnh. Tuy vậy, phụ nữ và trẻ em nhiều hơn phe đàn ông. Đứng xếp hàng tại cửa dành cho người có member, cô nhân viên da trắng mặc đầm xanh, áo trắng ngắn tay, trẻ đẹp. Cô kiểm soát vé bằng cái máy cầm tay, rất nhanh. Tui đi ngang qua cửa được cô ấy ban tặng - một nụ cười tươi như hoa mới nở sớm mai, thơm lừng! Do có uống bia từ trước (chưa có dấu hiệu xỉn, mà cũng không dám xỉn), tui và lão bạn đi tìm cái restroom. Chà! Cái phòng vệ sinh nơi đây: rộng, thoáng, sạch sẽ! Chừng đó thôi đã thấy hài lòng!

Cảnh tui gặp đầu tiên là cây bần đứng mình ên, những cái rễ chằng chịt hình cánh cung cắm xuống vùng nhiệt đới trong lồng kính lớn bên dòng nước chảy xiết. Dù là cây bần hay cây đước, cây mắm, thì mấy loại cây này

vốn sinh sống nơi vùng bùn lầy, vùng nước lợ, vùng nước ngập mặn, chứ đâu được sạch sẽ như ở đây. Tui sẫm soi cây bần giây lâu... Trong lòng tui nao nao nhớ về quê nhà miền Nam, nhớ về những câu tục ngữ, ca dao nói về cây bần... Tui không bao giờ quên "cái buổi ban đầu" xuống Cần Giuộc, Long An, thăm ông bác bên vợ. Ông ăn chay trường, tiếp đãi thằng cháu rể bằng chai rượu đế Gò Đen. Ông bưng ra mấy **trái bần**... Lần đầu tiên trong đời mới được thưởng thức cái món dưa cay tuyệt cú mèo này. Trái bần, vị chua chua, chát chát hòa với muối mặn, ớt cay thiệt là ngon...! Trong khi chờ cơm trưa, hai bác cháu tâm tình nã nẽ

đủ thứ chuyện... Chỉ có vài trái bần thôi, vậy mà hai bác cháu cũng quất hết ba xị rượu gạo. Tui khoái nhứt là ông bác vợ nghệ nga:

*"Nước chảy cặc bần rung bầy bầy
Gió đưa, dái mít giấy tề tề"* (Ca dao)

Hoặc:

*"Thân em như trái bần trôi
Sóng dập, gió dồi biết tấp vào đâu"*. (Ca dao)

Tui nói hơi "lạc đề" một chặp nha! Không biết ông bà ngày xưa, xưa lắm... họ căn cứ từ sách vở nào mà lại nói: "*Người con gái mười hai bến nước, trong nhờ đục chịu*"? Tại làm sao bọn con trai lại chẳng có bến nước nào ta? Nói như vậy, thì chuyện tình duyên đôi lứa đối với người con gái giống như một canh bạc - (năm ăn, năm thua) - mặc cho sự may rủi, rủi may!? Tại sao chơi cái trò quá bất công với phe phụ nữ dzậy ta! Mấy ông văn thơ ví mấy chị em, như trái bần trôi... Tại sao dzậy ta? Thiệt là quá quắc và hàm hồ, đúng không ta? Đàn ông thấy "bần trôi" tha hồ vớt lên làm mối...(nhậu) phải không ta?! Bần ở đâu mà trôi không dzậy ta? Tui nhớ ngày xưa, ở Sai Gòn, mấy ông dùng tiếng lóng - "bò lạc"? Đi tìm bò lạc...! Ở phố thì bò lạc! Ở miền sông nước thì bần trôi! Thân phận người phụ nữ cứ chi mà có nhiều cái "hoán dụ" động, thực vật quá thể như vậy?!

Vậy mà mấy ông thi sĩ lại mần thơ, xưng "em" ngọt sớt...?! Bầy chừ, trái bần không còn trôi lòng vòng trong mây: cửa biển, cửa sông, con rạch, hay trong mấy cái đầm, cái hồ nữa đâu nha! Từng đám (trái bần) đã trôi tuốt luốt ra đại dương lang thang khắp thế gian bao nhiêu năm nay rồi! Đó là chưa nói tới chuyện mấy ông còn gán cho mấy cô nàng là... "sáo" nữa chứ! *Buồn vương con sáo sang sông, con sáo bỏ đồng, con sáo bay xa*. Bầy chừ con sáo cũng đã bay quá xa rồi! Con sáo không bay qua sông mà là sáo bay qua biển. Thấy tội chưa? Mấy ông còn cả gan gán cho người phu nhân là "cò" mới ghê chứ! "*Cái cò lặn lội bờ sông*...". Cái cò đi bắt tôm tép về cho mấy ông mần mối nhậu. Con cò đi cấy lấy gạo nuôi con, nuôi chồng, trông nom nhà cửa... để cho mấy ông rảnh rỗi - viết văn, mần thơ, đi chơi... Phê re!

Thôi tạm dừng chuyện cũ. Tui nói chuyện đi chơi hiện nay ở Golden Gate Park, San Francisco. Đoàn người đi thăm thú lướt qua cây bần đứng trong tủ kiếng một cách vô tình! Kể ra cũng đúng thôi, cây bần vốn sống ở: bờ sông, cửa sông, cửa biển, bưng, đồng... Cây bần là cây tiên phong đưa tấm thân ra lấn biển, giữ đất, giữ bờ... chịu biết bao sóng gió trong suốt cuộc đời nhà họ bần... Ngày nay được may mắn đứng trong "tủ kiếng", được hít không khí tự do, được chăm sóc bảo vệ sức khỏe, được nuôi nấng ăn mặc đầy đủ, được uống nước sạch chứ không phải nước nhiễm phèn, nhiễm mặn... Bần không còn là "thằng bần" cầu bơ, cầu bắt của ngày xưa nữa. Do đó, người ta ít thấy dòng họ nhà bần giữa bùn lầy nên không mấy ai chú ý. Thôi thì "ở bầu thì tròn, ở ống thì dài". Dù gì thì thiên hạ bá tánh cũng còn vài ba kẻ ngắm nghía bần mà...! Kỷ niệm họ nhà cây bần nhớ suốt đời là: mấy ông, mấy bà, cầm cặc bần nhét xuống bùn để cho dòng họ nhà bần sinh tồn mà giữ đất.

Tui đang đứng ngẩn ngơ với cây bần! ...Tui giật mình, bởi lão bạn kéo đi lên lầu thăm thía vùng rừng nhiệt đới. Đúng là nhiệt và đới, có các loại cây và dây leo... Bầu không khí nơi đây nhiệt độ nóng hần lên... Phải cổ áo lạnh bên ngoài, xắn tay áo sơ mi đến khỏi cùi chỏ. Tui chụp hình con cá sấu "da trắng". Nghe lão bạn thi sĩ cho biết "Trên thế giới chỉ còn ba con cá sấu da trắng". (Không biết ai lặn lội đi tìm mấy con cá sấu trắng để đếm mà biết con số chính xác như vậy không biết nữa?). Cá sấu da đen, cá sấu da vàng, cá sấu da nâu nằm lênh khênh sao chẳng thấy ai đi đếm dzậy ta?...Tui thích cái vùng nhiệt đới còn con này quá nên cứ đi tà tà thăm mấy con rắn: rắn lục, rắn mai gầm, rắn hổ mang, rắn khô mộc, rắn nước, rắn liu điu, rắn rồng... và trăn... Có rùa, ba ba, thằn lằn, cắc kè, kỳ nhông, kỳ đà, rắn mối, tắc kè, lươn, còng, cua, rọm, ếch, nhái, cóc tía, chàng hiu... Đủ mặt bá quan văn võ chẳng thiếu ai. (Nhìn mối nhậu nằm tươi rói, phơi phới, trông phát thèm...!). Tui tiếp tục đi thăm hỏi: Tui thăm bướm, tui... sờ bướm! Bướm thì ôi thôi đủ loại bướm: Bướm trắng, bướm đen, bướm vàng, bướm nâu... Bướm lớn, bướm trung trung, bướm vừa vừa, bướm nhỏ nhỏ... Bướm mập, bướm ốm... Đủ loại bướm màu sắc rực rỡ bay lượn nhõn nhõn... Bướm đậu trên vai, trên tóc... thật là dạn dĩ. Lão bạn tui cũng mê bướm, lão đưa ngón tay ra, bướm liền đậu lên ngay. Lão ta cũng thích sờ sẫm bướm... Nhớ là đừng quá mê (bướm) mà bắt bỏ vô túi là bị bảo vệ hỏi thăm liền. Lão hần chụp hình bướm. Tui biết lão hần thích (bướm) mà!

Tui nói nhỏ với lão bạn:

- Này, lão già kia! Bướm ở đây có nhiều loại: bướm bà, bướm cô, bướm chị, bướm em, bướm cháu - chà bá lữa...! Cậu già mầy có thấy thích không?

Lão bạn cười khà khà, nói:

- Bướm đó chỉ để... "rửa mắt" thôi cha nội! Đụng vô là có chuyện lớn đấy!

Bướm ở đây chỉ bay quanh quần trong nhà kiếng. Mần chi mà có chuyện "bướm bay vô vườn mà nước mắt rưng rưng". Nhìn mấy cô cậu vờn nhau như bướm mà cảm thấy vui lây...

Tui và lão bạn xem bướm no con mắt ếch, lão bạn lại kéo tui vô thang máy đi thẳng lên sân thượng. Trên sân thượng khá rộng, nhìn chung quanh là gò đồi cỏ mọc xanh mướt. Phóng tầm mắt nhìn toàn cảnh - khu rừng, khu công viên, hàng cây phong cổ thụ, đài phun nước... Chỉ riêng khu "Bảo Tàng Nghệ Thuật - Công Viên Nhật" nằm ở phía bên kia đường thì tui chưa vô hai nơi đó! Hai nơi đó cũng bán vé, giá vé vô cửa rẻ hơn nhiều. Lão bạn hứa sẽ dẫn tui đi... Bên trên sân thượng đa phần giới trẻ, họ lên chủ yếu chụp ảnh lưu niệm, ngắm cảnh và hôn nhau...

Từ già sân thượng lão bạn kéo tui đi xuống lại tầng trệt xem biển... Những đợt sóng biển vỗ vô ghềnh đá ầm ầm, tung bọt nước trắng xóa. Tui hồi tưởng về mấy mươi năm trước người vượt biên tìm tự do bằng đường biển thì mấy lọn sóng còn con mồn kiếng này có thấm tháp chi đâu. Tầng trệt, tui thấy có bán cà phê. Phòng rộng rãi, bàn ghế sạch sẽ, thoáng mát, có ti-vi màn hình lớn. Mùi cà phê tỏa ra thơm lừng... Tui định rủ lão bạn vô ngồi uống cà phê cà kê cho khỏe, nhưng lão hấn lại kéo tui tới chỗ cho vé miễn phí để đi vô phòng xem "Đề tài ngoài không gian vũ trụ...?".

Xin được hai vé nhưng thời gian chờ quá lâu, đành bỏ cuộc chơi... Lão bạn thúc giục tui đi qua khu vực trưng bày loài động vật thời tiền sử. Nào là: xương khủng long, sọ động vật, có cả xương người, sọ người tiền sử nữa. Tui nghĩ trong lòng: sọ với xương người tiền sử, thì các nhà khoa học, nhà nhân chủng học - bỏ tiền, bỏ công ra moi móc trong lòng đất, trong băng tuyết kiếm tìm cho bằng được để đem về nghiên cứu. Thương thay, cuộc chiến tranh hai mươi năm tại miền Nam Việt Nam hàng triệu cái sọ trên dây trường sơn, nửa triệu cái sọ bà con vượt biên và sọ xương của người tù...! Vậy những cái xương sọ đó sẽ còn chờ bao lâu mới trở thành "tiền sử" đây?!

Tui định bước ra về thì lão bạn lại nói:

- Ghé qua khu vực bên kia xem mấy con thú rừng "tiền sử" nữa, rồi hãy về. Bước vô bên trong tui thấy nào là: cọp, sư tử, beo đóm, voi, ngựa, ngựa vằn, hươu, hươu cao cổ, lạc đà, trâu rừng, bò rừng, heo rừng, chó rừng, dê rừng, khỉ, mang, mễnh... Mấy con thú này đã chết từ lâu rồi, nhưng các nhà khoa học nuôi tiếc quá khứ của chúng nó nên đem ướp xác. Thành ra, dù chết mất đất từ lâu mà trông như đang sống nhăn răng...!

Con bướm vàng lưu vong ở Hoa Kỳ nhớ quê cũ - đi thăm chơi nơi miền nhiệt đới Châu Á chỉ mất có non nửa ngày với ba mươi lăm Mỹ Kim, quả là không ổng chút nào. Tạm chia tay lão bạn già, tui nghe lão hấn đề nghị: Lần đi chơi tới, nhớ đem theo bia nhiều nhiều... Trời, lão thi sĩ đạo rày uống lên "đô" dzữ ta?

Trang Y Hạ

Thanksgiving Day, 2014